

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการชาว สถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทย

นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง¹

อนันต์ ธรรมชาลัย²

พิศมัย จารุจิตติพันธ์³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะและวิธีการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการชาวสถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทย ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการและปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการชาวสถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทย และวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการชาวสถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทย โดยการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ประกอบการทางสถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้รับการตอบแบบสอบถามกลับมา 136 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ประกอบการ จำนวน 17 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ประกอบการชาวสถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทย มีสมรรถนะโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41 โดยมีสมรรถนะในด้านคุณลักษณะมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.63 รองลงมา มีสมรรถนะในด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.35 และมีสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.30 (2) ในด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการชาวสถานีวิสาหกิจระบบดิจิทัลในประเทศไทยที่มีอายุแตกต่างกัน

* วันที่รับบทความ 10 กรกฎาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 20 สิงหาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ 1 กันยายน 2564

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มีสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจและด้านทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่าส่งผลต่อสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้ร้อยละ 20.5 ส่งผลต่อสมรรถนะด้านทักษะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้ร้อยละ 7.9 และส่งผลต่อสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้ร้อยละ 7.8 (3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้แก่ สถานีโทรทัศน์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตัวเองของผู้ประกาศข่าว จัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ประกาศข่าวได้แสดงศักยภาพ พร้อมทั้งติดตามประเมินผลสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกาศข่าวต้องขวนขวายหาความรู้รอบตัว หมั่นฝึกฝนพัฒนาทักษะ หาพื้นที่ให้ตัวเองแสดงศักยภาพ นอกจากนี้ กสทช. สมาคมสื่อ สมาคมจริยธรรมสื่อ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องกำหนดมาตรฐานการทำหน้าที่ของผู้ประกาศข่าว เพิ่มการกำกับดูแลอย่างจริงจัง และคัดกรองผู้เข้าสอบใบผู้ประกาศอย่างเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล สมรรถนะผู้ประกาศข่าว ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

An Approach to Developing Competencies of Announcers for Digital Television Stations in Thailand

Nilawan Panitrungreung⁴

Anan Thamchalai⁵

Pisamai Jarujittipant⁶

Abstract

This research aims to study announcers' competencies for digital television in Thailand, personal factor and human resource factor that effecting announcer competencies for digital television in Thailand, an approach to developing competencies of announcers for digital television in Thailand. Quantitative research methods were used: questionnaire surveys of 136 announcers for digital television in Thailand. Qualitative research methods were used: in-depth interviews of 17 experts involved improving announcers' competencies. The results showed that (1) announcers for digital television in Thailand had very good overall competencies with an average 4.41, the most attribute with an average 4.63, followed by skill with an average 4.35 and knowledge with an average 4.30. (2) Personal factor; age was positively related to announcers' knowledge and skill for a significance level of 0.05. Human resource factor; recruiting, training, evaluating were positively related to announcers' knowledge

---

⁴ PhD student in the Management Program, Faculty of Political Sciences, North Bangkok University.

⁵ Assistant Professor, Dean of the Faculty of Political Sciences, North Bangkok University.

⁶ Associate Professor, Head of the PhD Program in Management, Faculty of Political Sciences, North Bangkok University.

(adjusted R2 = .205), announcers' skill (adjusted R2 = .079) and announcers' attribute (adjusted R2 = .078). (3) An approach to developing competencies of announcers for digital television in Thailand are as follows. The TV station and the relevant organization should provide the announcers' regular training and workshop, give the announcers a chance to show their potential and continuous monitoring and evaluation of performance. Announcers should always practice and develop skills by themselves. NBTC, Media Association, Media Ethics Association and other related organization should set standards for the announcers, raise supervision seriously and screening candidates for the announcer license more intensely.

Keywords: announcer, digital television station, announcer competency, announcer for digital television

บทนำ

การก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลทำให้ธุรกิจหลายอย่างถูกเทคโนโลยีเข้ามาส่งผลกระทบต่อ (disrupted) บางธุรกิจหายไป บางธุรกิจต้องมีการปรับตัวหรือวางแผนธุรกิจใหม่เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับยุคดิจิทัล ดังนั้นการพัฒนามรรถณะของบุคลากรในองค์กรให้มีความสามารถทางด้านดิจิทัล และเพิ่มศักยภาพในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันกับองค์กรอื่น จึงถือเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือทุนมนุษย์ที่จำเป็นความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ยังส่งผลให้กิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยต้องปรับตัวด้วยเช่นเดียวกัน ด้วยการเลือกใช้ระบบส่งสัญญาณที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564 (2560) โดยนับแต่ปี พ.ศ. 2557 ที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. เปิดให้มีการประมูลคลื่นความถี่สถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ทำให้มีสถานีโทรทัศน์เพิ่มขึ้นเป็น 24 ช่อง อย่างไรก็ตาม เมื่อเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2562 ผู้ดำเนินธุรกิจทีวีดิจิทัลได้แจ้งคืนใบอนุญาตทั้งหมด 7 ราย ส่งผลให้ช่องทีวีดิจิทัลคงเหลือ 19 ช่อง โดยเป็นช่องความคมชัดปกติ 9 ช่อง และช่องความคมชัดสูง 10 ช่อง หากนับเฉพาะช่องที่มีรายการข่าว โดยไม่นับช่องสาธารณะที่ไม่สามารถโฆษณาได้ ซึ่งได้แก่ ช่องทีวีรัฐสภา และช่องไทยพีบีเอส จะเหลือเพียง 17 ช่อง

สุปราณี ศิริสวัสดิ์ชัย และคณะ (2559) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง *ดัชนีชี้วัดความเป็นวิชาชีพของผู้ประกาศไทย (The Indicators of Thai Announcers Professionalism)* (2560) ว่า ในปัจจุบันสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งต้องคัดเลือกและสรรหาผู้ประกาศที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และเหมาะสมในการทำหน้าที่ใช้เสียงภาษา บุคลิกภาพ ลีลาการนำเสนอ ตลอดจนความรู้ความสามารถในการเผยแพร่ข่าวสารและความจริง โดยมีจรรยาบรรณของนักวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้วย ถ้าหากผู้ประกาศไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเพียงพอ อาจส่งผลทำให้ผู้รับสารเลียนแบบการออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง ไม่ได้ข่าวสารที่ถูกต้อง ไม่เป็นกลาง และไม่เป็นความจริงที่เชื่อถือได้

นอกเหนือจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว ทักษะความสามารถในการจัดการข้อมูลข่าวสาร (data journalism) ก็ถือว่าเป็นทักษะสำคัญสำหรับสื่อในยุคดิจิทัล ที่มีนักวิชาการได้กล่าวถึงไว้เป็นวงกว้าง ดังเช่น สาริต ดิษโยธิน และคณะ (2558) อธิบายไว้ว่า คือการใช้เครื่องมือทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยค้นหาข้อมูลและรายงานข่าว โดยวารศาสตร์เชิงข้อมูลนี้ไม่ได้มาแทนที่การทำข่าวในรูปแบบดั้งเดิม แต่ในเมื่อแหล่งข้อมูลต่างๆ ล้วนหาได้จากอินเทอร์เน็ต นักข่าวยุคนี้จึงจำเป็นต้องปรับตัวตามประเภทของแหล่งข้อมูลนั้นๆ อีกทั้งยังจำเป็นต้องรู้วิธีการสืบค้นข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ และวิธีการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ จากข้อมูลที่ได้รับมาในรูปแบบที่เข้าใจได้ อาจเป็นในรูปแบบการแปลงตัวอักษรให้เป็นภาพหรือกราฟิกจากแหล่งข้อมูลดิจิทัล กิบสัน (Gibson, 2014) บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ *The Guardian* ยังกล่าวว่า ตามความคิดวารสารศาสตร์เชิงข้อมูล ทักษะของผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกัน โดยผู้ประกาศข่าวควรมีทักษะในการผลิตข่าวลงในช่องทางวิดีโอออนไลน์ โดยใช้วิธีการเล่าเรื่อง (storytelling) ในรูปแบบสั้น กระชับ และรวดเร็ว เพื่อให้ผู้ชมสามารถรับชมผ่านทางโทรศัพท์มือถือได้ด้วย

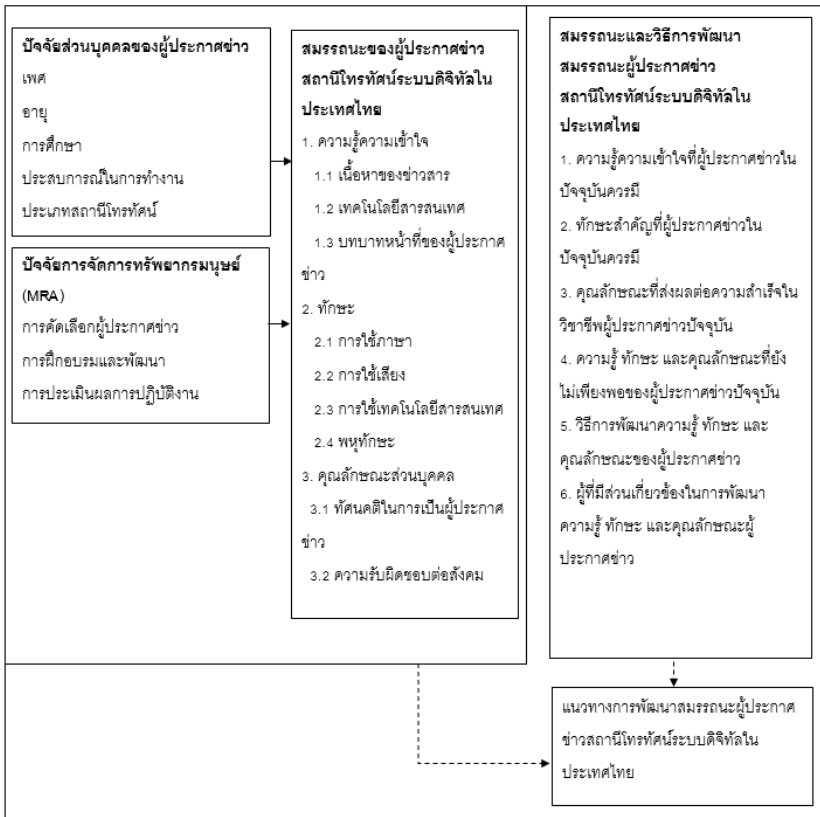
ในงานวิจัยของครีเมดัสและไลซัค (Cremedas and Lysak, 2011) เรื่อง "สื่อใหม่" สมรรถนะที่ถูกต้องคาดหวังของผู้ผลิตและผู้รายงานข่าวโทรทัศน์ (*"New Media" Skills Competency Expected of TV Reporters and Producers: A Survey*) ยังกล่าวว่า ผู้ผลิตและผู้รายงานข่าวโทรทัศน์ในยุคปัจจุบัน นอกจากจะต้องมีทักษะในการผลิตและรายงานข่าวแล้ว ควรจะต้องมีทักษะทางด้านสื่อใหม่ อันได้แก่ การผลิตเนื้อหาในรูปแบบออนไลน์ และการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้กับรูปแบบการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ด้วย โดยปัจจุบันสำนักข่าวหลายแห่งมีการเปิดรับบุคลากรที่มีทักษะด้านสื่อใหม่เพิ่มเติมเข้ามาจากคุณสมบัติแบบเดิมๆ

จากข้อมูลเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามว่า ภายใต้การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลนี้ผู้ประกาศข่าวในประเทศไทยปัจจุบัน มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีมากเพียงพอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่อการรายงานข่าวในยุคหรือไม่ งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบันว่าควรมีคุณลักษณะอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย* อาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการรายงานข่าวโทรทัศน์และบทบาทหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์ แนวคิดหลักการเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (HRM) มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแตกต่างกัน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกาศข่าว
2. ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีผลต่อสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะและวิธีการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกาศข่าวและปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย
3. เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยนำไปใช้ในการวางแผนคัดเลือก ฝึกอบรมและพัฒนา ประเมินผลผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาข่าวสาร เทคโนโลยี มีบุคลิก และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ผลการวิจัยนี้นำไปใช้พัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ให้นำเสนอข่าวสารที่รอบด้าน รวดเร็ว และหลากหลาย เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมต่อไป

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดวิวัฒนาการของวงการโทรทัศน์ในประเทศไทย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ที่ กสทช. ได้ดำเนินการเปลี่ยนสัญญาอนุญาตการแพร่ภาพโทรทัศน์จากระบบแอนะล็อกมาเป็นดิจิทัล ทำให้ผู้ชมมีตัวเลือกมากยิ่งขึ้น และสามารถรับชมรายการที่ชื่นชอบได้เสมอ ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทุกที่ทุกเวลา (ชนัญสรุา อรณพ ฌ อยู่ธยา, 2556) จากเดิมในยุคแอนะล็อกนั้น ผังรายการของแต่ละสถานีเป็นตัวกำหนดช่วงเวลาการชมของผู้บริโภค แต่เมื่อกลายเป็นระบบดิจิทัล ผู้ชมสามารถชมรายการย้อนหลังได้ บันทึกรายการได้ ตัดโฆษณาได้ และยังมีตัวเลือกมากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้นับว่าเป็นข้อได้เปรียบของผู้บริโภคที่สามารถเลือกชมหรือไม่ชมก็ได้ ผู้ผลิตรายการจึงมีหน้าที่ “ผลิต” รอไว้ให้ผู้ชมมาเลือก แต่ไม่ได้เป็นผู้กำหนดพฤติกรรมชมเหมือนเดิมอีกต่อไป (ฐาม เชื้อสถาปนศิริ, 2557: 80) ดังนั้น การผลิตรายการโทรทัศน์จึงนับได้ว่า เป็นกระบวนการสำคัญที่จะส่งผลให้รายการที่ผลิตออกมามีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ชม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวล้วนมีความสลับซับซ้อน อาศัยกลุ่มงานผลิตรายการเป็นจำนวนมากในการประสานงานไปยังภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัน (สุทธิ ชัตติยะ, 2555: 215) ด้วยเหตุนี้ ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์จึงต่างต้องปรับตัวเพื่อช่วงชิงฐานจำนวนผู้ชมให้สนใจติดตามรายการจากสถานีของตนเองให้ได้

ผู้วิจัยได้หยิบยกแนวคิดเหล่านี้มาศึกษา เนื่องจากต้องการเข้าใจวิวัฒนาการของการผลิตรายการโทรทัศน์ และค้นหาแนวทางที่ผู้ประกาศข่าวยุคดิจิทัลจะพัฒนาตัวเอง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไปของสถานีโทรทัศน์

2. แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานข่าวโทรทัศน์และบทบาทหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์

โคเทสและไคริลอส (Cotes and Kyrillos, 2011: 75-97 cited in Da Silva and Penteado, 2014: 62) กล่าวว่า จากเดิมผู้ประกาศข่าวมีบทบาทหน้าที่ในการอ่านข่าวเพียงอย่างเดียว แต่ในปัจจุบันผู้ประกาศข่าวต้องยังต้องมีทักษะและบทบาทในการเล่าข่าว เปิดรายการ สัมภาษณ์ผู้คน วิพากษ์วิจารณ์

ข่าว และเสนอแนะความคิดเห็นเห็นตัวเองได้แบบสดๆ ในทุกจังหวะเวลา นอกจากนี้ ผู้ประกาศข่าวต้องมีคลังแคล่วว่องไว และสามารถจัดการกับเหตุการณ์ที่ไม่ได้เตรียมการมาก่อนอย่างแม่นยำและน่าเชื่อถืออีกด้วย สุวิมล จินะมูล (2560: 677-683) กล่าวว่า ด้วยเหตุผลที่ข่าวสารในยุคดิจิทัลมีอิทธิพลโดยตรงต่อทั้งผู้รับสารและสังคมในวงกว้าง ดังนั้น ผู้ประกาศข่าวจึงต้องนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้วยความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น และต้องนำเสนอเนื้อหาสาระอย่างมีหลักการ ไม่ใช่เพียงคำนึงถึงคุณค่าข่าว ความสดใหม่ ความน่าสนใจ ความก้าวหน้า ความขัดแย้ง ความแปลกประหลาด และการมีผลกระทบต่อประชาชนเหมือนในสมัยก่อนเท่านั้น แต่ต้องเป็นการนำเสนอโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่กฎหมายและจริยธรรม กฎกติกา รวมถึงจรรยาบรรณ ที่ต้องตระหนักอยู่เสมอในฐานะสื่อที่มีอิทธิพลสูง ซึ่งมีผลต่อความอ่อนไหวของผู้รับสารเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงประชากรศาสตร์ และในเชิงความนึกคิดของปัจเจก

ผู้วิจัยนำแนวคิดการรายงานข่าวโทรทัศน์และบทบาทหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์มาศึกษา เพื่อหาคำตอบว่า บทบาทหน้าที่ขั้นพื้นฐานที่ผู้ประกาศข่าวในทุกยุคสมัยพึงมีและบทบาทหน้าที่ที่ควรเพิ่มเข้ามาในยุคดิจิทัล ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดี มีองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อใช้ในการศึกษาสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยต่อไป

3. แนวคิดหลักการเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล

สุปราณี ศิริสวัสดิ์ชัย และคณะ (2559: 11-16) กล่าวว่า ความเป็นวิชาชีพของผู้ประกาศข่าวไทยในทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน 43 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ (1) ด้านทักษะการใช้ภาษา เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาที่สาม รวมไปถึงการใช้เสียงตามหลักภาษาศาสตร์ (2) ด้านความรู้และทักษะที่เกี่ยวกับงานผู้ประกาศข่าว เช่น ความรู้ในกระบวนการสื่อสาร การทำข่าว การสร้างเนื้อหา การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (3) ด้านบุคลิกภาพ เช่น น้ำเสียง เจตคติ ความเชื่อมั่นในตัวเอง มนุษยสัมพันธ์ การแต่งกาย (4) ด้าน

คุณธรรม จริยธรรมในการทำงานผู้ประกาศข่าว (5) ด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการทำงานผู้ประกาศข่าว เช่น สามารถใช้เทคโนโลยีในห้องบันทึกเสียง/ห้องออกอากาศ การเทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นข้อมูลได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม Fineman (2014) กล่าวว่า นักสื่อสารมวลชน อันได้แก่ นักข่าว ผู้สื่อข่าว ผู้ประกาศข่าว นักหนังสือพิมพ์ ต้องพัฒนาศักยภาพของตัวเองให้มากยิ่งขึ้น เพื่อก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงของโลก เนื่องจากปัจจุบันองค์กรข่าวมองว่าทักษะด้านดิจิทัลของพนักงานเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการทำงานข่าวในยุคที่การสื่อสารเปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับฟิกาโร (Figaro, 2011: 285-297 cited in Da Silva and Pentead, 2014: 62) กล่าวว่า ปัจจุบันการรายงานข่าวสามารถทำได้ในหลายช่องทาง ส่งผลให้ผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีและสื่อใหม่ โดยพัฒนาความสามารถในหลากหลายด้าน โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารในโซเชียลเน็ตเวิร์ก และการจัดการกับเนื้อหาในรูปแบบดิจิทัล งานวิจัยไอซีเอฟเจเซอร์เวย์ (ICFJ Survey, 2018: 20-21) อธิบายว่า ทักษะพื้นฐานด้านดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับองค์กรข่าวปัจจุบัน ได้แก่ (1) ทักษะการเล่าเรื่องและนำเสนอข่าวข้ามแพลตฟอร์ม (2) ทักษะการใช้โทรศัพท์มือถือในการสืบข่าวและรายงานข่าว (3) ทักษะการตัดต่อเสียงและวิดีโอ

ผู้วิจัยนำแนวคิด หลักการ ผลงานวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลมาศึกษา เพื่อหาคำตอบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้ประกาศข่าวในยุคดิจิทัลคืออะไรบ้าง

4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม

แนวคิดความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม มีที่มาจากแบบจำลองที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัวแปร คือ ความรู้ (knowledge) ทักษะ (attitude) และพฤติกรรม (behavior) ซึ่งนิยมเรียกกันว่า “KAB” ต่อมาได้มีการพัฒนาแบบจำลอง KAB โดยเปลี่ยนจากตัวแปรพฤติกรรม (behavior) เป็นตัวแปรพฤติกรรมนำไปสู่การปฏิบัติ (practice) จึงนิยมเรียกแบบจำลองนี้ว่า “KAP” ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ (2556: 88-90) อธิบายว่า ตัวแปรความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมหรือการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กัน โดยความรู้ส่งผลให้เกิดทัศนคติ

และทัศนคติส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ โดยมีทัศนคติเป็นตัวกลางระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ จึงอาจกล่าวได้ว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กันหลายแบบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทัศนคติที่ดีจะทำให้มีพฤติกรรมที่ดี อันจะส่งผลให้บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมีความรู้สึกรู้สีกหรือทัศนคติที่ดีตามไปด้วย สอดคล้องกับแนวคิดที่ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2558: 16) ได้กล่าวถึง ทฤษฎี KAP ไว้ว่า แนวปฏิบัติหรือพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสารนั้นจะไปไหนทิศทางใด ก็ย่อมขึ้นอยู่กับการมีทัศนคติของบุคคลนั้นกำกับไว้ ทั้งนี้ ทัศนคติของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้รับสารอย่างเพียงพอจนกระทั่งมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ เสียก่อน

ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาแนวคิด KAP เนื่องจากความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้ประกาศข่าว สามารถนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวได้

5. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

วีระศักดิ์ พัทธบุรี (2559: 133-148) กล่าวว่า สมรรถนะ สามารถจำแนกออกได้ 3 ลักษณะ คือ (1) ความสามารถที่แสดงออกมาเป็นความรู้ (knowledge) (2) ความสามารถที่แสดงออกมาเป็นทักษะ (skill) และ (3) ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ (attributes) ถ้าลักษณะทั้ง 3 ประการนี้รวมกันอยู่ในตัวของบุคคล จะทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จ ธนุเดช ธานี (2558) กล่าวว่า การนำระบบสมรรถนะมาใช้ในบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรมีประโยชน์ในการจัดทำแผนอัตรากำลังคน (workforce planning) การสรรหาและคัดเลือกพนักงาน (recruitment and selection) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร (training and development) การบริหารผลการปฏิบัติงาน (performance management) การพัฒนาสายอาชีพ (career development) และการพัฒนาระบบบริหารจัดการ (management system)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเรื่องสมรรถนะเหล่านี้ ไปใช้ในการกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่มุ่งเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

6. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (HRM)

งานวิจัยหลายชิ้น (สุจิตรา ธนานันท์, 2553; สมศักดิ์ สวัสดิ์, 2557; Lee et al., 2015) ที่ศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร พบว่า ปัจจัยสำคัญในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การคัดเลือกพนักงาน การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการให้รางวัลค่าตอบแทน ศิริวัฒน์ เปลี่ยนนบางยาง (2558: 1051-1062) เสนอว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคข้อมูลสารสนเทศนี้ นอกจากองค์กรต้องพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องทำให้พนักงานมีความสามารถในการจัดการกับกิจกรรมหน้าที่ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้วิจัยจะนำปัจจัยเหล่านี้ไปศึกษาวิธีการที่องค์กรจะพัฒนาผู้ประกาศข่าวให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมในยุคดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) ในเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ประกาศข่าวทางสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ที่ได้รับบัตรผู้ประกาศข่าวจาก กสทช. ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาสาสมัครจากผู้ประกาศข่าวที่มีบัตรผู้ประกาศทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 136 คน ใช้ระยะเวลา 30 วัน นอกจากนี้ ยังได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพ (qualitative research) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ประกาศข่าว ได้แก่ ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ผู้บริหารกรมประชาสัมพันธ์ ผู้ประกาศข่าว นักวิชาการ และอาจารย์มหาวิทยาลัย ในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 17 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ข้อ โดยวัตถุประสงค์ที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์ออกมาเป็นจุดแข็งจุดอ่อนของสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย วัตถุประสงค์ที่ 2 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test One-Way ANOVA การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (MRA) และนำผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2 มาวิเคราะห์โดยการพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) สังเคราะห์ออกมาเป็นวัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นการศึกษา ดังนี้

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 สมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบัน การวิเคราะห์สมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยโดยรวม

สถานะของผู้ประกาศข่าว โดยรวม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ความรู้ความเข้าใจ (knowledge)	4.30	0.53	มาก
2. ทักษะ (skill)	4.35	0.56	มาก
3. คุณลักษณะ (attribute)	4.63	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.41	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยมีสมรรถนะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 รองลงมาคือทักษะในค่าเฉลี่ย 4.35 และความรู้ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ย 4.30

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านความรู้ความเข้าใจ

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.30	0.53	มาก
1. ความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหา ข่าวสาร	4.43	0.54	มาก
1.1 ทราบว่าข่าวใดมีความสำคัญ/ กำลังเป็นที่สนใจของผู้ชม	4.57	0.52	มากที่สุด
1.2 ทราบว่าผู้รับสารต้องการ ข่าวสารในลักษณะใด	4.41	0.56	มาก
1.3 สามารถหาข้อมูลหรือความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับข่าวที่จะรายงาน	4.51	0.56	มากที่สุด
1.4 มีความรู้รอบตัว	4.27	0.60	มาก
1.5 สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่าง มั่นใจ/ถูกต้อง/ชัดเจน	4.43	0.62	มาก
1.6 ทราบวิธีการป้องกัน/รู้กฎหมาย เกี่ยวกับการละเมิดโดยรู้เท่า ไม่ถึงการณ์	3.90	0.75	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจในด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.04	0.63	มาก
2.1 เข้าใจวิธีการใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยีในห้องบันทึกเสียง/ ห้องออกอากาศ	3.79	0.68	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านความรู้ความเข้าใจ (ต่อ)

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
2.2 เข้าใจวิธีแก้ไขข้อบกพร่องทางเทคนิคจากการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในห้องบันทึกเสียง/ห้องออกอากาศ	3.52	0.82	มาก
2.3 เข้าใจวิธีการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	4.16	0.65	มาก
2.4 เข้าใจวิธีการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.29	0.67	มาก
3. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ประกาศข่าว	4.39	0.59	มาก
3.1 มีความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารไปยังผู้รับสาร	4.43	0.60	มาก
3.2 มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำข่าว ทั้งขั้นตอน	4.33	0.67	มาก
3.3 มีความรู้ความเข้าใจในการถ่ายทอดข่าวสารที่เข้าใจยากให้ผู้รับสารเข้าใจได้โดยง่าย	4.40	0.59	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านความรู้ความเข้าใจ (ต่อ)

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
3.4 มีความรู้ความเข้าใจในการ อ่านตีความ/จับประเด็นสำคัญ ของเรื่องที่น่าเสนอได้อย่าง ถูกต้องในระยะเวลาอันสั้น	4.44	0.61	มาก
3.5 มีวิจรณ์ญาณในการนำเสนอ ข่าวอย่างปราศจากอคติ	4.40	0.65	มาก
3.6 สามารถแยกข้อเท็จจริงออก จากความคิดเห็นในขณะ นำเสนอข่าวได้	4.44	0.67	มาก
3.7 มีความเข้าใจในหลักสิทธิ มนุษยชนในการประกาศข่าว	4.26	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ในด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยมีความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาข่าวสารมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.43 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ประกาศข่าว มีค่าเฉลี่ย 4.39 และพบว่า มีความรู้ความเข้าใจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.04 โดยใช้สถิติ t-test ในการศึกษาตัวแปร 2 กลุ่ม และ F-test ในการศึกษาตัวแปร 3 ตัวขึ้นไป

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านทักษะ

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
ด้านทักษะ	4.35	0.56	มาก
1. ทักษะในด้านการใช้ภาษา	4.12	0.66	มาก
1.1 มีทักษะในการอ่านภาษาไทย/ เข้าใจหลักภาษาไทย	4.46	0.62	มาก
1.2 มีทักษะในการอ่านคำเฉพาะ ศัพท์วิชาการ คำราชาศัพท์	4.12	0.72	มาก
1.3 มีทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษ	3.83	0.77	มาก
2. ทักษะในด้านการใช้เสียง	4.53	0.57	มากที่สุด
2.1 สามารถออกเสียง ร ล และควบ กล้าได้อย่างถูกต้อง	4.54	0.59	มากที่สุด
2.2 สามารถออกเสียงสระได้ถูกต้อง	4.52	0.60	มากที่สุด
2.3 สามารถออกเสียงวรรณยุกต์ได้ ถูกต้อง	4.40	0.66	มาก
2.4 สามารถอ่านแบ่งวรรคตอนได้ ถูกต้อง	4.51	0.61	มากที่สุด
2.5 สามารถอ่านคำเฉพาะได้อย่าง ถูกต้อง	4.32	0.64	มาก
2.6 สามารถใช้เสียงด้วยน้ำเสียง ที่ชัดเจน	4.58	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านทักษะ (ต่อ)

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
3. ทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	4.41	0.68	มาก
3.1 สามารถใช้เทคโนโลยี เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน มาช่วย ในการค้นหาและพิสูจน์ความ ถูกต้องของข้อมูลก่อนรายงาน	4.40	0.68	มาก
3.2 สามารถรายงานข่าวผ่านทาง สื่อออนไลน์ในรูปแบบข้อความ/ ภาพกราฟิก/วิดีโอได้	4.24	0.68	มาก
3.3 สามารถใช้เทคโนโลยีในการ รวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ ในการรายงานข่าว	4.37	0.65	มาก
3.4 สามารถจัดการข้อมูลจาก สื่อออนไลน์มาต่อยอดเป็น ประเด็นข่าว	4.42	0.61	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านทักษะ (ต่อ)

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
4. พหุทักษะ	4.32	0.65	มาก
4.1 สามารถทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าว ได้	4.40	0.69	มาก
4.2 สามารถบันทึกภาพและตัดต่อ วิดีโอได้	3.64	0.92	มาก
4.3 สามารถเขียนเรียบเรียงข่าวได้	4.35	0.73	มาก
4.4 สามารถเผยแพร่ นำเสนอ ข่าวสารผ่านทางช่องทางอื่นๆ นอกเหนือจากโทรทัศน์ได้ เช่น เว็บไซต์ ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก ไลน์	4.35	0.66	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ในด้านทักษะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยมีทักษะในด้านการใช้เสียงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 รองลงมา มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.41 ด้านพหุทักษะ มีค่าเฉลี่ย 4.32 และพบว่า ทักษะด้านการใช้ภาษาน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.12

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล	4.63	0.50	มากที่สุด
1. คุณลักษณะในด้านทัศนคติในการ เป็นผู้ประกาศข่าว	4.65	0.48	มากที่สุด
1.1 มีความคิดว่า การติดตามค้นหา ข้อมูลใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอเป็น สิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาการ ประกาศข่าว	4.65	0.49	มากที่สุด
1.2 เข้าใจว่า การทำหน้าที่ผู้ประกาศ ข่าวต้องเผชิญกับการ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	4.67	0.49	มากที่สุด
1.3 เชื่อว่าตัวเองสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการ ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวได้	4.49	0.56	มากที่สุด
1.4 เชื่อว่าการมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีเป็นสิ่งสำคัญต่อการเป็น ผู้ประกาศข่าว	4.58	0.54	มากที่สุด
1.5 เชื่อว่าผู้ประกาศข่าวที่ดีต้องมี ความคิดริเริ่ม	4.45	0.59	มาก
1.6 เชื่อว่าผู้ประกาศข่าวควรมี บุคลิกลักษณะเป็นของตัวเอง	4.59	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยแยกรายด้าน ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)

สมรรถนะของผู้ประกาศข่าว แยกรายด้าน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
2. คุณลักษณะในด้านความ รับผิดชอบต่อสังคม	4.77	0.49	มากที่สุด
2.1 ไม่รายงานข่าวที่บิดเบือนข้อเท็จ จริง/ไม่ชี้แนะมีข่าว/ขาดความ เป็นกลาง	4.68	0.58	มากที่สุด
2.2 ทำงานตรงเวลา/ทุ่มเทกับหน้าที่ โดยเคร่งครัด	4.76	0.46	มากที่สุด
2.3 ปฏิเสธอำมิสสินจ้าง/สินบน/ สิทธิพิเศษจากแหล่งข่าว	4.78	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยมีคุณลักษณะส่วนบุคคลในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.77 รองลงมาเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล ในด้านทัศนคติในการเป็นผู้ประกาศข่าว มีค่าเฉลี่ย 4.65

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกาศข่าว และปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนบุคคลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย จำแนกออกเป็น

5 ปัจจัย ได้แก่ เพศ ประเภทความคมชัดของสถานีโทรทัศน์ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการประกอบอาชีพผู้ประกาศข่าว

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ ส่งผลต่อสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

สมรรถนะ ด้านต่างๆ	แหล่งความ แปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	P-value
1. ความรู้ความเข้าใจ	ระหว่างกลุ่ม	2.540	3	.847	3.095*	.029
	ภายในกลุ่ม	36.100	132	.273		
	รวม	38.64	135			
2. ทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	4.008	3	1.336	4.516**	.005
	ภายในกลุ่ม	39.050	132	.296		
	รวม	43.059	135			
3. คุณลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม	1.217	3	.406	1.640	.183
	ภายในกลุ่ม	32.658	132	.247		
	รวม	33.875	135			
สมรรถนะโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.254	3	1.148	5.102**	.002
	ภายในกลุ่ม	36.687	132	.278		
	รวม	40.941	135			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยที่มีอายุแตกต่างกัน มีสมรรถนะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีสมรรถนะด้านทักษะแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสมรรถนะด้านคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน

ในสมรรถนะโดยรวม พบว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีอายุแตกต่างกัน มีสมรรถนะในด้านต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé's method) ได้ผลสรุปดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวด้านความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.10	4.39	4.18	4.57
20-30 ปี	4.10	-	-.29*	-.08	-.47*
			(.023)	(.577)	(.039)
31-40 ปี	4.39	-	-	.21*	-.18
				(.049)	(.387)
41-50 ปี	4.18	-	-	-	-.39
					(.071)
51 ปีขึ้นไป	4.57	-	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจน้อยกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และผู้ประกาศข่าวที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกาศ
 ข่าวด้านทักษะ จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.14	4.50	4.15	4.43
20-30 ปี	4.14	-	-.36*	-.01*	-.29
			(.009)	(.978)	(.231)
31-40 ปี	4.50	-	-	.35*	.07
				(.002)	(.740)
41-50 ปี	4.15	-	-	-	-.28
					(.215)
51 ปีขึ้นไป	4.43	-	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสมรรถนะด้านทักษะน้อยกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสมรรถนะด้านทักษะมากกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวในภาพรวมจำแนกตามอายุ

อายุ		20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.14	4.55	4.24	4.57
20-30 ปี	4.14	-	-.41*	-.10	-.43
			(.002)	(.529)	(.065)
31-40 ปี	4.55	-	-	.31**	.02
				(.004)	(.934)
41-50 ปี	4.24	-	-	-	.33
					(.127)
51 ปีขึ้นไป	4.57	-	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสมรรถนะในภาพรวมน้อยกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสมรรถนะในภาพรวมมากกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ผู้ประกาศข่าวเพศชายหรือหญิง ประเภทสถานีโทรทัศน์ HD หรือ SD โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาและปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกาศข่าวที่ส่งผลต่อสมรรถนะพบว่า ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสมรรถนะด้านต่างๆ อาจเกิดขึ้นจากการฝึกฝนและพัฒนาตัวเองในระหว่างการทำงานมากกว่าเกิดจากระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีอายุ

ระหว่าง 31-40 ปี มีสมรรถนะในด้านต่างๆ สูงกว่าผู้ประกาศข่าวทุกกลุ่มอายุ จึงน่าจะสนใจว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าผู้ประกาศข่าวในกลุ่มอายุอื่นๆ

2. ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยจำแนกออกเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ การคัดเลือกผู้ประกาศข่าว การฝึกอบรมและพัฒนา และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

	Unstandardized		Standardized	t	P-value
	Coefficients		Coefficients		
	B	SE	Beta		
(ค่าคงที่)	2.722	.269		10.132**	.000
การคัดเลือก	.119	.069	.162	1.718	.088
ผู้ประกาศข่าว					
การฝึกอบรมและ	.054	.053	.092	1.004	0.317
พัฒนา					
การประเมินผล	.219	.064	.313	3.432**	.001
การปฏิบัติงาน					
R	R ²	Adjusted R ²	SE (est.)	F	P-value
.472	.223	.205	.47694	12.623	.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้ร้อยละ 20.5 (Adjusted R2 = .205) โดยปัจจัยด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานส่งผลต่อสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวและการฝึกอบรมพัฒนาผู้ประกาศข่าวส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกาศข่าว

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านทักษะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

	Unstandardized		Standardized	t	P-value
	Coefficients		Coefficients		
	B	SE	Beta		
(ค่าคงที่)	3.201	.305		10.488	.000
การคัดเลือก ผู้ประกาศข่าว	.144	.079	.185	1.825	.070
การฝึกอบรมและ พัฒนา	.017	.061	.027	.275	.784
การประเมินผล การปฏิบัติงาน	.120	.072	.162	1.650	.101
R	R ²	Adjusted R ²	SE (est.)	F	P-value
.316	.100	.079	.542	4.868	.003

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะด้านทักษะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้ร้อยละ 7.9 ($Adjusted R^2 = .079$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยปัจจัยการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวส่งผลต่อสมรรถนะด้านทักษะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

	Unstandardized		Standardized	t	P-value
	Coefficients		Coefficients		
	B	SE	Beta		
(ค่าคงที่)	3.684	.271		13.600**	.000
การคัดเลือก	.041	.070	.060	588	.588
ผู้ประกาศข่าว					
การฝึกอบรมและ	.028	.054	.051	.520	.604
พัฒนา					
การประเมินผล	.165	.064	.252	2.563*	.011
การปฏิบัติงาน					
R	R ²	Adjusted R ²	SE (est.)	F	P-value
.315	.099	.078	.481	4.831	.003

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ได้ร้อยละ 7.8 (Adjusted R² = .078) โดยปัจจัยการประเมินผลการปฏิบัติงานส่งผลต่อสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย พบว่า

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ทักษะ และคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าว พบว่า แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย มีดังนี้ (1) ผู้ประกาศข่าวควรหมั่นฝึกฝนและวิเคราะห์ตัวเองเป็นประจำ ทั้งในด้านการอ่าน บุคลิกภาพ (2) กสทช. สถานีโทรทัศน์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเพิ่มการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว พร้อมจัดอบรมผู้ประกาศข่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นการอบรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกาศข่าวได้ลงมือทำจริง (workshop) (3) ผู้ประกาศข่าวควรศึกษาหาความรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่างๆ และปรับตัวเองให้ก้าวทันโลก ก้าวทันเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนผ่านไปอย่างรวดเร็ว (4) ผู้ประกาศข่าวควรระมัดระวังเรื่องการวางตัวทั้งแบบต่อหน้าและในโลกออนไลน์ (5) ผู้ประกาศข่าวควรวางตัวเป็นกลาง ไม่แสดงความคิดเห็นด้านการเมืองโน้มเอียงไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง (6) ผู้ประกาศข่าวควรศึกษาตัวอย่างจากสถานีโทรทัศน์อื่นๆ ในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาตัวเองให้เหมาะสม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ (7) ผู้ประกาศข่าวควรมีพื้นที่หรือแพลตฟอร์มเป็นของตัวเอง เช่น ช่องทางสื่อต่างๆ ในโซเชียลมีเดีย เพื่อใช้เป็นพื้นที่ในการเพิ่มการศักยภาพของตัวเอง โดยเน้นนำเสนอข้อมูลข่าวที่ละเอียดรอบด้าน เพื่อสร้างเสน่ห์และความเป็นตัวเองในสายตาของผู้ติดตามข่าว

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์สมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ผู้วิจัยสามารถสรุปจุดแข็ง/จุดอ่อนเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประกาศข่าว ได้ดังต่อไปนี้

1. จุดแข็ง ประกอบด้วยความรู้ในข่าวสารที่มีความสำคัญ มีความเข้าใจในวิธีการใช้เทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความเข้าใจในการอ่านตีความ/จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่น่าเสนอได้อย่างถูกต้องในระยะเวลาอันสั้น มีความรู้ความเข้าใจในการแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น ในขณะที่นำเสนอข่าว มีทักษะในการอ่านภาษาไทย/เข้าใจหลักภาษาไทย มีทักษะในการใช้เสียงด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจน มีทักษะในการจัดการข้อมูลจากสื่อออนไลน์ มาต่อยอดเป็นประเด็นข่าว มีทักษะในการทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวได้ มีทัศนคติว่าการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และปฏิเสธอารมณ์สินจ้าง/สินบน/สิทธิพิเศษจากแหล่งข่าว

2. จุดอ่อน ประกอบด้วยการขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกัน/รู้กฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดความเข้าใจในวิธีการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในห้องบันทึกเสียง/ห้องออกอากาศ ขาดความเข้าใจในวิธีแก้ไขข้อบกพร่องทางเทคนิคจากการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในห้องบันทึกเสียง/ห้องออกอากาศ ขาดความเข้าใจในวิธีการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ขาดทักษะในการอ่านคำเฉพาะ ศัพท์วิชาการ คำราชาศัพท์ ขาดทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษ ไม่มีความสามารถในการบันทึกภาพและตัดต่อวิดีโอ

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยได้ ดังนี้ (1) สถานีโทรทัศน์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตัวเองให้แก่ผู้ประกาศข่าว พร้อมจัดอบรมพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ให้กับผู้ประกาศข่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการลงมือทำจริง (workshop) เพื่อให้ผู้ประกาศข่าวสามารถทำหน้าที่ได้อย่างหลากหลาย นอกเหนือจากการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว ขณะเดียวกัน องค์กรข่าวหรือสถานีโทรทัศน์ควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกาศข่าวมีพื้นที่ในการแสดงศักยภาพด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากการประกาศข่าวในรูปแบบเดิมด้วย นอกจากนี้ ควรติดตามประเมินผลสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวอย่างต่อเนื่อง (2) ผู้ประกาศข่าวควรชวนขยายเพิ่มพูนความรู้รอบด้าน หมั่นพัฒนาและฝึกฝนทักษะต่างๆ ด้วยตัวเอง พร้อมปรับตัวเอง

ให้ก้าวทันโลก และหาพื้นที่ให้ตัวเองได้แสดงตัวตนแสดงศักยภาพ ประยุกต์ใช้ทักษะใหม่ๆ ในการรายงานข่าว เช่น รายงานข่าวผ่านทางโลกโซเชียล นอกจากนี้ควรหมั่นวิเคราะห์ข้อบกพร่องของตัวเองอย่างสม่ำเสมอ (3) กสทช. สมาคมสื่อ สมาคมจริยธรรมสื่อ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดมาตรฐานในการทำหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งเพิ่มการกำกับดูแลหรือตรวจสอบการทำหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น หากพบว่ามีความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่ง ควรมีบทลงโทษที่ชัดเจน พร้อมทั้งผลักดันให้องค์กรดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาผู้ประกาศข่าวในสังกัดของตัวเอง นอกจากนี้ ในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ควรคัดกรองผู้เข้าสอบอย่างเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบัน ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกาศข่าวและปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย และวิเคราะห์นำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ผลของการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น มีคุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการปฏิเสธอาณัติสินจ้าง/สินบน/สิทธิพิเศษจากแหล่งข่าว

ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกาศข่าว ได้แก่ อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะของผู้ประกาศข่าว โดยผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสมรรถนะในด้านต่างๆ สูงกว่าผู้ประกาศข่าวทุกกลุ่มอายุ จึงน่าสนใจว่า ผู้ประกาศข่าวที่มีช่วงอายุดังกล่าวมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าผู้ประกาศข่าวในกลุ่มอายุอื่น ๆ ส่วนปัจจัยการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้ประกาศข่าว โดยจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ส่งผลต่อสมรรถนะทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและคุณลักษณะของผู้ประกาศข่าว ส่วนปัจจัยด้านการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวส่งผลต่อสมรรถนะด้านทักษะของผู้ประกาศข่าว

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบัน ควรเริ่มต้นจากการที่สถานีโทรทัศน์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ควบคู่ไปกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ประกาศข่าวสามารถทำหน้าที่ได้อย่างหลากหลาย นอกเหนือจากการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว ผู้ประกาศข่าวเองก็ควรชวนขยายเพิ่มพูนความรู้รอบด้าน หมั่นพัฒนาและฝึกฝนทักษะต่างๆ ด้วยตัวเอง พร้อมปรับตัวเองให้ก้าวทันโลก และหาพื้นที่ให้ตัวเองได้แสดงตัวตนแสดงศักยภาพ ประยุกต์ใช้ทักษะใหม่ๆ ในการรายงานข่าว เช่น รายงานข่าวผ่านทางโลกโซเชียล ขณะเดียวกัน องค์กรข่าวหรือสถานีโทรทัศน์ก็ควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกาศข่าวมีพื้นที่ในการแสดงศักยภาพด้านอื่นๆ ด้วย ผลการวิจัยนี้ นอกจากนี้สอดคล้องกับอเลฆันโดร (Alejandro, 2010: 28-42) ในงานวิจัยเรื่อง *นักข่าวในยุคโซเชียลมีเดีย (Journalism in the Age of Social Media)* ผลการวิจัยพบว่า การทำข่าวในยุคนี้นิยมนำสื่อสังคมหรือสื่อออนไลน์เข้ามาใช้ในการเผยแพร่ข่าว (distribution) และยังทำให้บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานข่าว เช่น ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่างภาพ ไม่ได้ทำหน้าที่เฉพาะของตัวเองอีกต่อไป แต่บุคลากรทุกตำแหน่งสามารถทำงานได้ทุกหน้าที่ได้ภายในตัวคนเดียว และยังสอดคล้องกับไนเกรน (Nygren, 2014: 76-78) ในงานวิจัยเรื่อง *พหุทักษะในองค์กรข่าว: การลดความสามารถหรือการปรับปรุงความสามารถของนักข่าว (Multiskilling in the Newsroom—De-skilling or Re-skilling of Journalistic Work?)* ผลการวิจัยพบว่า การที่องค์กรข่าวได้กำหนดให้นักข่าวมีพหุทักษะในงานข่าวนั้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำข่าวไปจากเดิม โดยเปลี่ยนให้นักข่าวหันมาให้ความสำคัญกับการผลิต และการปรับเนื้อหาข่าวให้เหมาะสมกับสื่อแต่ละช่องทาง งานวิจัยชิ้นนี้ยังพบว่า กสทช. สมาคมสื่อ สมาคมจริยธรรมสื่อ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานการ

ทำหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งเพิ่มการกำกับดูแลหรือตรวจสอบการทำหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการศึกษาเรื่องสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่

1.1 สถานีโทรทัศน์ต้องมีนโยบายพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ให้กับผู้ประกาศข่าวอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการจัดฝึกอบรมและทดสอบประเมินผลการทำงานของผู้ประกาศข่าวอย่างชัดเจน กำหนดให้มีการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีทักษะการใช้คำเฉพาะ ศัพท์วิชาการ คำราชาศัพท์ และภาษาอังกฤษ สนับสนุนให้ผู้ประกาศข่าวมีแพลตฟอร์มออนไลน์เป็นของตัวเอง และใช้ทักษะการเล่าเรื่องข้ามสื่ออย่างเหมาะสม

1.2 ผู้ประกาศข่าวต้องฝึกฝนตัวเอง พัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาข่าวสาร ทักษะและคุณลักษณะอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี, 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ต้องหมั่นเรียนรู้พัฒนาทักษะให้เท่าทันผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เนื่องจากผู้ประกาศข่าวที่มีอายุน้อยเริ่มทำงานกับผู้ประกาศข่าวที่ทำงานมานาน อาจจะปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีได้ไม่เท่ากับผู้ประกาศข่าวที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ซึ่งมีประสบการณ์ทำงาน และอยู่ในช่วงอายุที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว

1.3 กสทช. ต้องกำหนดนโยบายในการเป็นผู้ประกาศข่าว ต้องได้รับบัตรผู้ประกาศจาก กสทช. ที่แสดงว่า ได้ผ่านการอบรม มีความรู้ในการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวที่ถูกต้อง มีการกำหนดจรรยาบรรณ จริยธรรมที่ดีในฐานะสื่อมวลชน และเป็นหน่วยงานที่จัดฝึกอบรมพหุทักษะให้แก่ผู้ประกาศข่าวเป็นรายหัวข้อในแต่ละปี เพื่อให้ผู้ประกาศข่าวสามารถเข้าฝึกอบรมทักษะต่างๆ ได้อย่างสม่ำเสมอและมีมาตรฐานเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ได้แก่

2.1 สถานีโทรทัศน์ต้องคัดเลือกผู้ประกาศข่าวที่มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของสถานีโทรทัศน์ และจัดฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะผู้ประกาศข่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดในแผนงานประจำปี พร้อมกับการประเมินผลเป็นระยะ ซึ่งจะทำให้สถานีโทรทัศน์ได้บุคลากรที่มีศักยภาพในการทำงานและได้เนื้องานมากขึ้น

2.2 ผู้ประกาศข่าวต้องเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเองอยู่เสมอในทุกด้าน โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล และหมั่นฝึกฝนพัฒนาสมรรถนะตัวเองเพิ่มเติม สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ของตัวเองให้เข้มแข็ง และเล่าเรื่องข้ามสื่อให้ชำนาญ จนเป็นการเพิ่มมูลค่าในการทำงาน และสร้างความนิยมให้กับตัวเองด้วย

2.3 กสทช. ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การอบรมผู้ได้รับบัตรผู้ประกาศจาก กสทช. ให้เข้มข้น โดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณ จริยธรรม และมีบทลงโทษที่ชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ได้ผู้ประกาศข่าวที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาข่าวสาร ทักษะที่จำเป็น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อข่าวถึงประชาชนให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ไม่อคติ หรือทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในสังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องสมรรถนะผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้ให้ปัจจัยเรื่องอายุของผู้ประกาศข่าวส่งผลต่อสมรรถนะ มากกว่าปัจจัยด้านเพศ ประเภทของสถานีโทรทัศน์ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับการรายงานข่าวยุคดิจิทัล ในกลุ่มผู้ประกาศข่าวที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงวัยที่น่าจะปรับตัวได้ยากกับเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

3. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมผู้ประกาศข่าว ทั้งหลักสูตรจากภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งหลักสูตรที่องค์กรจัดขึ้นเอง เพื่อค้นหา หลักสูตรการอบรมผู้ประกาศข่าวที่มีประสิทธิภาพและส่งผลให้เกิดการพัฒนา สมรรถนะได้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การวางมาตรฐานหลักสูตรการอบรมผู้ประกาศ ข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยต่อไป

4. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผลผู้ประกาศข่าว โทรทัศน์ ที่มีประสิทธิภาพและส่งผลให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะได้จริงในยุค ดิจิทัล

5. ควรพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้จากงานวิจัยฉบับนี้ ให้เป็นโครงการวิจัย ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เจาะลึกในรายละเอียด เช่น การสนทนากลุ่ม หรือ การประชุมระดมสมองเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกาศ ข่าวสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของไทยที่เหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ ผู้ประกาศข่าว นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ชนัญญา อรณพ ฌ อยุรยา (2556), *การกำกับดูแลเนื้อหารายการที่อาจเป็นภัยในกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทยเพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนภายใต้ภาวะสื่อหลอมรวม*, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ (2556), "การใช้แบบจำลอง KAP กับการศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ของคนประจำเรือไทย", *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(2): 84-102.
- ธาม เชื้อสถาปนศิริ (2557), *สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เรื่อง 7Cs ความท้าทายคนโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล!*, กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- วีระศักดิ์ พัทนรี (2559), *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารความขัดแย้ง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชายแดนภาคใต้*, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริวัฒน์ เปลี่ยนนางยาง (2558), "ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น", *Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(3): 1051-1062.
- สมศักดิ์ สวัสดิ์ (2557), "รูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลขององค์กรวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านผลผลิตของภาคตะวันออก", *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 12(2): 133-147.
- สาธิต ดิษโยธิน และคณะ (2558), "รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีการออกอากาศโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส", *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1): 91-101.
- สุจิตรา ธนานันท์ (2553), *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ = Human Resource Development*, กรุงเทพฯ: พีทีเอ็น เพรส.
- สุทธิ ชัดดียะ (2555), *หลักการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์*, นนทบุรี: ประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง.
- สุปราณี ศิริสวัสดิ์ชัย และคณะ (2559), "ดัชนีชี้วัดความเป็นวิชาชีพของผู้ประกาศไทย", *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 11(33): 11-16.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2558), "การประเมินความสัมพันธ์ระหว่างเขื่อนโรงไฟฟ้า กฟผ. กับชุมชนที่อยู่โดยรอบ", *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*, 9(2): 11-32.
- สุวิมล จินะมูล (2560), "บทบาทสื่อโทรทัศน์ยุคดิจิทัลในการรายงานข่าวแผ่นดินไหวประเทศเนปาลของสถานีโทรทัศน์พีพีทีวี", *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*, 5(2): 677-683.

ภาษาอังกฤษ

- Cremedas, M. and Lysak, S. (2011), *New Media" Skills Competency Expected of TV Reporters and Producers: A Survey*, New York: Syracuse University.
- Da Silva, E. and Penteado, R. (2014), "Characteristics of Innovations in Television Journalism and the Expressiveness of the Anchor", *Audiology-Communication Research* (on-line version).
- Gibson, J. (2014), "The Snowden Effect Dominates 2014's Trends in Newsrooms Report", *World Editors Forum*, Italy: The Guardian.
- ICFJ Survey (2018), *The State of Technology in Global Newsrooms*, Washington: Georgetown University's Communication, Culture and Technology (CCT).
- Lee, C. et al. (2015), "The Relationship between HRM Practices and the Service Performance of Student Interns: Industry Perspective", *S.Afr.J.Bus.Manage*, 46(3): 1-9.
- Nygren, G. (2014), "Multiskilling in the Newsroom-De-skilling or Re-skilling of Journalistic Work?", *The Journal of Media Innovations*, 1(2): 75-96.

สื่อออนไลน์

- ธนเดช ธาณี (2558), "การนำระบบ Competency ไปใช้ในการพัฒนาองค์กร", *People Develop Center*, สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561 จาก www.peopledevelop.net/15816673/competency-กับการพัฒนาองค์กร.
- Alejando, J. (2010), "Journalism in the Age of Social Media", retrieved 1 July 2018 from <https://www.mediaforum.md/upload/theme-files/journalism-inthe-age-of-social-mediapdf-554fbf10114c6.pdf>.
- Fineman, S. (2014), "Age Matters", retrieved 1 July 2018 from <https://doi.org/10.1177/0170840614553771>.